

INUIT ATAQATIGIIT INATSISARTUNI

UPA 2024/116
18. april 2024
Asii Chemnitz Narup

Kommunitoqqat uterfigissagutsigit allaffissornikkut aningaasartuutit qanoq allanngussanersut pillugit Naalakkersuisut nalunaarusioqqullugit Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Nalunaarusiaq UPA 2025-mut Inatsisartunut agguanneqassaaq.

(Inatsisartunut ilaasortaq Aqqalu Jeremiassen, Atassut)

Aqqalu Jeremiassen, Atassut, aalajangiiffigisassatut siunnersuummik matuminnga saqqummiineranut qutsavigaarput, kommuninik aaqqissusseqqinneq atorunnaarsillugu kommunitoqqat uterfigeqqinneqassagaluarpata allaffissornikkut aningaasartuutinik misissueqqissaartoqarnissaa tassani kissaatigaa.

Siunnersuuteqartup Avannaata Kommunia aallaavigaa. Isorartuallaarnerarlugu.

Aqqalu Jeremiassen ugguuna isumaqatigaarput: inuiaqatigiinni allannguerujussuartussamik aaqqissusseqqittoqartillugu pingaaruteqarluinnarpoq allannguinerit kinguneri aaqqissuussamik ataavartumillu malittariuarnissaat. Anguniakkatut siunnerfiusimasut eqqumaffigalugit killiffiinik nalillersuijuartoqartassasoq. Pisariaqarfiafigullu iluarsilluni.

Inuit Ataqatgiit tungaannit oqaatigeersinnaavarput Aqqalu Jeremiassenip siunnersuutaa tunngaviatigut taperseratsigu. Allannguutissamilli siunnersuutissaqarluta (oqaaseqaatip naggaserneqarnera takuuk).

Eqqaamaneqartutut, pisortat ingerlatsinerat nutarterlugu kommunit taamanikkut 18-iusut sisamangorlugit kattussuunneqarnissaat Inatsisartuni partiinit tamanit taperserneqarluni akuerineqarpoq - ilaatigut siunertaralugu nutaamik eqqarsarluni suliassat nammatassallu kommunit aamma

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

Namminersorlutik Oqartussat akornanni agguarneqassasut, kommunerujussuarnilu nutaani innuttaasut assigiimmik sullinneqarnissaasa qulakkeerneqarnissaat. Innuttaasullu inatsisitigut pisinnaatitaaffimminnik illersugaanerat pitsaanerulernissaat siunnerfiullunissat. Sulisoqarnikkullu isumalluutininik atorluaanerunissaq.

2008-mit kommuninik aaqqissuusseqqinneq suliarujussuuvoq, suliamillu ingerlatsinermi inuppassuit akuutinneqarput misigissutsikullu aqquusaakkat sakkortukulullutik. Sungiusimasatta atorunnaarsinnissaasa, kommunitoqqannillu matusinerup qanoq asuliinnaanngitsiginera uppersineqarput, peqatigitillugulu siunissamut nutaamut allorianissaq oqitsuinnaanngitsoq uppersineqarlunissaq.

Kommunerujussuit taamanikkut sisamanngortinneqartut amerlasuutigit assigiinngillat.

Kommunip isorartoorujussuup, Qaasuitsup Kommuniata ataqatigiissinnissaani unamminartut annertoorujussuunikuupput. Kommunlabestyrelsip innuttaasullu kissaateqarnerisigit, kommunip avinneqarnissaanik Inatsisartut akuersipput.

Qaasuitsup Kommunia atorunnaarsinneqarpoq, 2017-milu upernaamit kommunit marluk nutaat pilersinneqarlutik: kommuneqarfik Qeqertalik aamma Avannaata Kommunia.

Aqqalu Jeremiassenip siunnersuutaa eqqortumik Inuit Ataqatigiit paasisimagutsigu imaappoq: Avannaata Kommuniani inoqarfiit imminnut ungaseqimmata, 2009 sioqqullugu nunatsinni kommunit agguarsimanerannut uteqqissinnaanitta isumaliutiginissaanut siunnersuuteqartup kissaatigaa?

Tamassuma saniatigit eqiterineq, ataqatigiinnginneq najukkamillu pingaartitsinerujussuaq (sumiiffiluarneq), inuit ataasiakkaat oqartussaaqataanerata annikillisimanera uparuarneqarput – taakku kommunerujussuarnik pilersitsinerup kingunerisut ajortutut taaneqarlutik.

Siunnersuuteqartup assersuusuaasa ilaat ilisarnarput, allalli itisilerlugit nassuiarneqartariaqarsorinarlutik.

INUIT ATAQATIGIIT INATSISARTUNI

Oqaatigeqqillara: Aaqqissuussaannermi allannguinerup taamatut annertutigisup piviusunngortinnissaa sivisusartussaapput ingerlaavartumillu nalilersortarnissaa pissusissamisoorluni: Eqqortumik sammiveqarluta ingerlavugut? Aaqqitassaqarpa?

Taamaattumik Inatsisartut 2022-mi ukiakkut ataatsimiinneranni Aqqalu Jeremiassenip siunnersuutaanik naaperiaalluta kommuunerujussuannngortitsinerup assigiinngitsutigut kingunerisimasaannik misissueqqullugit Naalakkersuisut suliakkerneqarnissaannik suleqataavugut, allannguutissatullu siunnersuuteqarluta – Inatsisartuni akuerineqartumik.

Misissuinerup inerneru nalunaarusiakku Inatsisartunut ukiaru tunniunneqassaaq. Nalunaarusiaq taanna Inuit Ataqatigiinni utaqqerusussimagaluarparput. Illuatungaatigulli siunnersuuteqartoq naaperiarnissaanut piunmassuseqarluta. Ataatsimiititaliamilu sukumiisumik nalilersuisoqarumaartoq naatsorsuutigerusullutigu.

Oqartariaqarpugut:

Siunnersuut apeqqutinik qassiinik qaffakaatitsimmat, soorlu makkunannga:

Allaffissornermik ingerlatsinermi aningaasartuutinik qulaajaanermi sorpiaat ilanngunneqassappat? Tassani qinikkanut aningaasartuutit aamma ilanngunneqassappat? Taava kommuninut 17-inut utissagutta, qinikkat qanoq amerlatigissappat? Qanga Ivittuut kommunerisimasaat pilerseqqinneqassava, taamaalilluni kommunit 18-inngoqqittillugit?

Kommunitoqqani 18-ini taamani atorfiit amerlassusaat naatsorsuinermi tunngavigineqassappat? Imaluunniit maannakkut amerlassusaat tunngavigineqassappat? – nalunngilarpummi kommunini ullumikkut sulisut kattunnerup siornanut sanilliullugit amerlanerusut.

Taamatut oqaaseqarluta Inuit Ataqatigiit Aqqalu Jeremiassenip siunnersuutaa ilaleripput nalunaarutigeqqippara. Piffissalersuinernulli tunngasumut allannguutissatut siunnersuutissaqarluta:

Kommunitoqqat uterfigissagutsigit allaffissornikkut aningaasartuutit qanoq allanngussanersut pillugit Naalakkersuisut nalunaarusioqqullugit Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Nalunaarusiaq 2024'p naannginnerani Inatsisartunut agguanneqassaaq.

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

Inatsisinut ataatsimiititaliamut siunnersuutip
isumaliutissiissusiorfigineqarnissaa innersuussutigaarput.

Qujanaq.